

ngv

Nederlandse
Genealogische
Vereniging

AMERSFOORT EN OMSTREKEN

Een historische bladzijde in het Geboorte-Register.

Afdelingsfunctionarissen

Bestuur

Voorzitter:	Peter Dijs tel. 030–2201993	e-mail: voorzitter@amersfoortengv.nl
Secretaris:	Henk van de Streek tel. 033–8795529	e-mail: secretaris-aft@ngv.nl
Penningmeester:	Thijs van Veen tel. 033–4726015	e-mail: penningmeester@amersfoortengv.nl
Lid:	Marcel van de Krol tel. 033–4945110	e-mail: marcelvandekrol@hetnet.nl
Lid:	vacature	

Afdelingsafgevaardigden

Afgevaardigde:	Thijs van Veen, voornoemd
Plaatsvervanger:	Peter Dijs, voornoemd

Lezingen en Activiteiten

Coördinator:	Marcel van de Krol, voornoemd
--------------	-------------------------------

Periodiek

Hoofdredacteur:	Thijs van Veen, voornoemd
Redactieadres:	redactie@amersfoortengv.nl
Eindredacteur:	Jelle Kaastra tel. 030–6962934
Redacteuren:	Marcel van de Krol, voornoemd Lex van der Linden tel. 06–10873298 Freja Schuitemaker-Frankefort tel. 033–4947948 e-mail: fschuite@xs4all.nl

PR-ondersteuning

Freja Schuitemaker-Frankefort, voornoemd
Annette van der Linden – Boonstra tel. 06–13042407 e-mail: avdlinden@chello.nl

Webredacteur	Lex van der Linden	e-mail: webmaster@amersfoortengv.nl
--------------	--------------------	-------------------------------------

Website	https://ontdekjouwverhaal.nl/onze-afdelingen/amersfoort-en-omstreken/
Twitter	www.twitter.com/NGV_AFT
Facebook	NGV afdeling Amersfoort en omstreken

Omslag: De Nederlandse maagd komt prinses Juliana bij de burgerlijke stand aangegeven. Prent van Johan Braakensiek (1858–1940). Bron: <http://www.rhc-eindhoven.nl/artikel/895/200-jaar-burgerlijke-stand>. Zie het verslag van de lezing op pag. 10.

AMERSFOORT EN OMSTREKEN

Uitgave van de Nederlandse Genealogische Vereniging Afdeling Amersfoort en omstreken opgericht 18 december 1971

Verschijningsgebied de gemeenten Amersfoort, Baarn, Barneveld, Bunschoten, Ede, Eemnes, Ermelo, Harderwijk, Leusden, Nijkerk, Putten, Renswoude, Rheden, Scherpenzeel, Soest, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wageningen, Woudenberg en Zeist. Oplage 425.

Jaargang 28

januari 2019

nummer 1

Van de redactie

In dit nummer vindt u de aankondiging van de bijeenkomsten / lezingen in januari tot en met mei 2019, de aankondiging van een excursie naar Kamp Amersfoort op vrijdag 12 april 2019, de verslagen van de lezingen in oktober, november en december 2018, drie bijdragen in de rubriek ‘stel je voor’ en daarnaast nog enkele artikelen.

Henk van de Streek beschrijft de bekende bakkersfamilie Van Gent in Amersfoort. Ina Budde – Korver vroeg zich af waar Gerrit Keen vandaan kwam. In een ander blad lezen we een leuke column van Esther van Middendorp waarin ze beschrijft hoe ze gefascineerd werd door het onderzoek naar haar voorouders. Jet Aeckerlin deelt met ons een briefkaart die haar vader en oom schreven in 1914, vanuit Heidelberg naar Amersfoort, aan het begin van de eerste wereldoorlog.

Wilt u ook iets schrijven in ons blad? Wij zien uw artikel graag tegemoet. U kunt het sturen naar redactie@amersfoortengv.nl.

Namens de voltallige redactie wens ik u een gezond en voorspoedig 2019, en veel succes met uw genealogische activiteiten. De redactie wenst u ook veel leesplezier.

Thijs van Veen, hoofdredacteur

Colofon

AMERSFOORT EN OMSTREKEN verschijnt in januari, april en september. De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de ondertekende stukken. Bij overname van gegevens uit deze uitgave wordt men verzocht de bron te vermelden.

Kopij voor het volgende nummer gaarne vóór 1 april 2019 inleveren

Voor nadere instructies zie https://ontdekjouwverhaal.nl/wp-content/uploads/securepdfs/2018/04/AFT_instructie_auteurs.pdf

AMERSFOORT EN OMSTREKEN wordt gratis aan de leden van de afdeling toegezonden. Anderen kunnen zich abonneren door betaling van € 10,- per jaar. Hiervoor krijgt men een factuur van de (landelijke) NGV.

Opmaak: L^AT_EX – Druk: Trepico, Nijkerk

Lezingen & Activiteiten

Genealogische activiteiten in de regio

Een overzicht van de bijeenkomsten voor de komende periode. Alle bijeenkomsten van onze NGV-afdeling en van de HCC! werkgroep Amersfoort vinden – tenzij anders vermeld – plaats in

**het Kerkelijk Centrum De Brug,
Schuilenburgerweg 2, 3816 TB in Amersfoort**

Onze middagbijeenkomsten beginnen om 14.00 uur en de avondbijeenkomsten beginnen steeds om 20.00 uur. De zaal is 's middags open vanaf 13.30 uur en 's avonds vanaf 19.30 uur zodat u in de gelegenheid bent om met de leden van het bestuur of de andere aanwezigen van gedachten te wisselen onder het genot van een kopje koffie of thee. De consumpties zijn voor eigen rekening. In de hal kunt u zelf de consumpties bestellen. De PR-medewerkers van onze afdeling verzorgen een informatietafel. Al onze bijeenkomsten zijn voor iedereen, leden van de NGV en belangstellenden, vrij toegankelijk.

De activiteiten van de Oudheidkundige Vereniging Flehite (OVF) en de HCC!genealogie in onze regio zijn afzonderlijk vermeld. Omdat sommige activiteiten van de OVF en de HCC! pas in een laat stadium nader ingevuld kunnen worden, verdient het ook aanbeveling om daarvoor regelmatig hun websites te raadplegen:

- <http://www.historisch-amersfoort.nl>
- <http://amersfoort.hcc-utrecht.nl>

De activiteiten van HCC!genealogie zijn voor NGV-leden gratis toegankelijk. De OVF kan aan niet-leden een toegangsprijs vragen. Wij adviseren u in die gevallen altijd duidelijk te kennen te geven dat u komt als lid van de NGV!

Datum	Maandag 14 januari 2019	De Brug – NGV
Tijd	van 20.00 tot 22.00 uur	
Plaats	Kerkelijk Centrum De Brug	
Onderwerp	Afgemarcheerd!	
Spreker	Ronald Polak	

Rond Amersfoort worden vanaf 9 mei 1945 ongeveer 30.000 Duitse soldaten ontwapend.

Na de bevrijding ontwapenen de geallieerden op tien verschillende locaties in West-Nederland manschappen van de Wehrmacht en de SS die zich achter de Grebbelinie hadden teruggetrokken. In totaal 120.000 Duitsers marcheren daarna via de Afsluitdijk naar Noord-Duitsland, een tocht van ruim 400 km. Een van de tien concentratiegebieden lag bij Oud-Leusden in Den Treek. Daar nemen nog geen 2.000 Britten een complete Duitse divisie voor hun rekening. Bij Baarn werden ook nog eens rond de 13.000 Duitsers ontwapend.

In de lezing wordt een vergeten maar fascinerende episode verhelderd aan de hand van verhalen van ooggetuigen en informatie uit geallieerde militaire archieven. Zoals het rond Amersfoort ging, zo ging het overal in West-Nederland.

Datum Donderdag 14 februari 2019 **De Brug – NGV**
Tijd van 20.00 tot 22.00 uur
Plaats Kerkelijk Centrum De Brug
Onderwerp De bende van Anthonis van Eembrugge – Een valsemuntersbende aan het einde van de 16^e eeuw
Spreker Cor de Graaf

Muntslag werd in de Nederlanden uitgeoefend door muntheren en steden in het bezit van muntrecht. Zij sloegen munten op hun eigen naam, waardoor herkenbaar was wie de uitgever van de betreffende munt was. Daarnaast waren hagemunters actief, voornamelijk in periodes dat het centrale gezag zwak was. Lokale heren en steden zagen dan hun kans schoon om -veelal met een vage verwijzing naar een al dan niet bestaand muntrecht - munten te slaan, die eigenlijk altijd van slechter allooi waren. Een verwijzing naar de muntplaats werd over het algemeen wel gemaakt, zij het soms wat verstoep. Valsemunterij daarentegen werd gepleegd door lieden zonder muntrecht. Uiteraard probeerden zij hun producten zo goed mogelijk op de echte munten te laten lijken, maar de herkomst werd niet vermeld. De meeste valsemunters probeerden het alleen, anderen maakten gebruik van elkaars kennis en vormden een bende.

De bende van Van Eembrugge was groot, professioneel en schadelijk. Hoe groot, professioneel en schadelijk zal in deze lezing worden besproken door Cor de Graaf. Cor studeerde middeleeuwse geschiedenis en numismatiek aan de RU Leiden.

Datum Maandag 11 maart 2019 **De Brug – NGV**
Tijd van 20.00 tot 22.00 uur
Plaats Kerkelijk Centrum De Brug
Onderwerp Alles gaat opperbest! Wat oorlog met een familie doet
Spreker Inge De Bruyne

In *Alles gaat opperbest!* onderzoekt Inge De Bruyne de familiegeschiedenis van haar grootmoeder, Maria Dewulf. Het verhaal begint halverwege de 17^e eeuw als de familie in Middelkerke, vlak achter de duinen, op kleine lapjes grond hoveniert; volledig overgeleverd aan de grillen van de natuur en het oorlogsgeweld. Meer dan 250 jaar later verbouwt de familie nog steeds groenten, maar ze hebben zich inmiddels opgewerkt tot gewaardeerde burgers van Lombardsijde, een slaperig dorp aan de kust bij Nieuwpoort. Financieel gaat het ze uitstekend en het ziet ernaar uit dat hun kinderen het nog beter krijgen. Als de Eerste Wereldoorlog uitbreekt, komt hun dorp al snel midden in de frontlinie te liggen. De familie slaat op de vlucht en verliest alles wat ze generaties lang met eindeloos veel geduld en hard werken heeft opgebouwd. Lombardsijde wordt met de grond gelijk gemaakt, het hechte gezin valt uiteen, de zonen vertrekken naar het front, de eerste doden vallen.

Datum Vrijdag 12 april 2019 **Kamp Amersfoort**
Tijd vanaf 14.00 uur
Plaats Kamp Amersfoort, verzamelen Loes van Overeemlaan 19 3832 RZ Leusden
Onderwerp Rondleiding

Nationaal Monument Kamp Amersfoort, op de grens van Leusden en Amersfoort, is een van de drie bekendste Nederlandse herinneringscentra. In de periode 1941 tot 1945

hebben ongeveer 37.000 veelal politieke gevangenen voor korte of langere tijd vastgezet in dit doorgangs- tevens strafkamp dat onder direct bevel stond van de SS.

Na de oorlog wilde men de verschrikkingen uit het kamp zo snel mogelijk vergeten en werd het kamp volledig ontmanteld. Ondanks dat alles teruggebracht werd tot resten van de fundamenten is de beklemming voelbaar gebleven.

In 2004 is er een mooie, bescheiden gedenkplaats gerealiseerd, die het herrijzen van de herinnering uit de grond (uit de vergetelheid) symboliseert.

Herinneren, bezinnen en leren is het motto van de Stichting Nationaal Monument Kamp Amersfoort. De stichting is opgericht om niet te vergeten. Of, anders gezegd, om de herinnering levend te houden aan wat zich in de jaren 1940–1945 in en rondom Kamp Amersfoort heeft afgespeeld.

Kamp Amersfoort vraagt bezoekers zich te bezinnen op het verleden, om lessen van het verleden door te geven aan nieuwe generaties en waar mogelijk parallellen te trekken met hedendaagse ontwikkelingen. De NGV betaalt de gids en rondleiding, de bezoekers € 5,00 entree, alleen met pin.

Datum	Donderdag 18 april 2019	De Brug – NGV
Tijd	van 20.00 tot 22.00 uur	
Plaats	Kerkelijk Centrum De Brug	
Onderwerp	Nieuwe website NGV en overige	
Spreker	Ad Bakker	

Deel 1: we starten met een korte uitleg hoe de website tot stand is gekomen en wat de verschillen zijn met de oude website ngv.nl. Ook gaat de spreker in op de problemen die er nu zijn omdat bijvoorbeeld de navigatie niet wordt begrepen op de nieuwe site. Aan de hand van voorbeelden zal hij laten zien hoe en waar je de belangrijkste informatie kan vinden en hoe je kunt zoeken vanaf de website. Afsluitend van dit deel 1 van zijn verhaal is er een mogelijkheid voor vragen.

Deel 2: in deel twee zal de spreker ons informeren over hetgeen vanaf januari 2019 beschikbaar is gekomen voor de leden. Bijvoorbeeld de stamboomcontainers, leden helpen leden, etc. Ook de gewijzigde methodiek voor scannen en indexeren waardoor er sneller nieuwe scans beschikbaar komen op de website komt aan de orde. Dit deel van het verhaal wordt afgesloten met een vragenronde en de mogelijkheid voor de aanwezigen om te vertellen wat men mist op de website, zodat dat meegenomen kan worden bij de aanpassingen op ontdekjouwverhaal.nl.

Datum	Maandag 13 mei 2019	De Brug – NGV
Tijd	van 20.00 tot 22.00 uur	
Plaats	Kerkelijk Centrum De Brug	
Onderwerp	Militaire voorouders en genealogische bronnen	
Spreker	Welmoed Bons	

De lezing *Militaire voorouders en genealogische bronnen* gaat over hoe men onderzoek kan doen naar militaire voorouders vanaf de Franse tijd tot nu. Bij deze lezing zal voornamelijk stil worden gestaan bij welke bronnen het NIMH en het Ministerie van Defensie in huis hebben. Daarna zal ook iets worden verteld over bronnen die andere instanties te bieden hebben, zoals militieregisters en verschillende online bronnen. Op deze manier zal een

zo volledig mogelijk beeld worden geschetst over genealogisch onderzoek naar militaire voorouders in de afgelopen twee eeuwen.

Hoewel bronnen van de Koninklijke Marine bij deze lezing ook worden besproken, zal er ook veel aandacht worden gegeven aan de andere krijgsmacht delen. Het programma van de lezing ziet er als volgt uit:

- Inleiding NIMH
- Perioden: Franse tijd – Tiendaagse Veldtocht – Nationale Militie, Schutterijen, Landweer en Landstorm – Tweede Wereldoorlog (Meidagen, Krijgsgevangenen in Duitsland en Japan, Koopvaardij) – Nederlands-Indië
- Krijgsmacht delen: Marine – Landmacht – Luchtmacht – Marechaussee – KNIL
- Dapperheidsonderscheidingen
- Regionale militaire geschiedenis
- Contact & Vragen

Welmoed Bons is historicus en archivaris en werkt bij het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) als documentair informatiespecialist. Hier houdt zij zich bezig met het beheer van de collectie en het beantwoorden van militair historische vragen. In haar vrije tijd doet zij genealogisch onderzoek naar haar eigen familiegeschiedenis.

Agenda van de bijeenkomsten van:

HCC!genealogie, werkgroep Amersfoort – Elke derde maandag van de maand in het Kerkelijk Centrum De Brug, Schuilburgerweg 2, 3816 TB in Amersfoort. Openingstijden: van 19.30 tot 22.00 uur.

Hier kunt u terecht voor al uw computervragen, ook niet-genealogische. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de HCC-website <http://amersfoort.hcc-utrecht.nl>.

Van uw voorzitter

door Peter Dijs

Algemene Vergadering van de NGV

Afgevaardigde Thijs van Veen en ikzelf als plaatsvervangend afgevaardigde hebben deze vergadering op 24 november 2018 bijgewoond. Een paar punten daaruit:

Voorzitter van het Hoofdbestuur Peter de Bruin is helaas afgetreden vanwege gezondheidsredenen. Vice-voorzitter Jos Taalman is unaniem gekozen om als nieuwe voorzitter zijn plaats in te nemen. Jan Buzepol wordt de beoogd opvolger van Arie van Herk als Eerste Secretaris, terwijl Ad Bakker als Hoofd IT het hoofdbestuur als bestuurslid versterkt.

We hebben het voorstel om krantenknipsels te blijven scannen en een overzicht van boeken in alle NGV-bibliotheken in Neder-

land gesteund. Daarvoor zijn helpende handen nodig en daarom roep ik jullie op onze club te helpen. Daarom mijn oproep om contact op te nemen via het e-mailadres: digitaliseren-ict@ngv.nl om te bekijken wat je kunt doen.

Contributie 2018

Vanwege de veranderingen bij het incasseren van de contributie is niet alles goed gegaan. Bij een aantal leden bleek de uitnodiging tot betaling via e-mail in de map “ongewenste mail” te zijn terecht gekomen. Mede daardoor heeft een aantal leden van onze afdeling hun contributie over 2018 nog open staan. Op twee manieren kan dat alsnog worden gedaan:

- via de website: inloggen op ontdekjouw-

verhaal.nl/afrekenen;

- via de bankrekening ING: bankrekening NL02 INGB 0000 5470 64 ten name van de Ned. Genealogische Vereniging-Contributies met vermelding van het lidnummer

Twijfelt u, lukt het niet of heeft u vragen: neem dan even contact op met onze penningmeester Thijs van Veen, e-mailadres: penningmeester@amersfoortengv.nl Bedankt alvast voor de medewerking.

Lidmaatschap cadeau geven

Zoals bekend kan onze afdeling nieuwe leden goed gebruiken. Een idee is een lidmaatschap van de NGV cadeau te doen. Voor de prijs hoeft u het niet te laten. Voor een digitaal lidmaatschap (waarbij het NGV-magazine Gens Nostra, inclusief het Heraldisch Tijdschrift, vanaf de computer gelezen kan worden) betaalt u € 36,- voor het hele jaar. Dus omgerekend € 3,00 per maand. Indien gewenst kan Gens Nostra, inclusief het Heraldisch Tijdschrift in de brievenbus worden bezorgd. Dan wordt de prijs inclu-

sief portokosten € 45,- voor 12 maanden lidmaatschap. De NGV stuurt het nieuwe lid een welkomstpakket, inclusief een brief, waarin uw naam als gulle gever kan worden vermeld.

Een nieuw lid kan worden aangemeld door een mail te sturen naar: ledenadministratie@ngv.nl met als informatie welk abonnement bij het lidmaatschap gewenst is:

- Gens Nostra per post (€ 45,- voor 12 maanden)
- Gens Nostra digitaal (€ 36,- voor 12 maanden)
- Gens Nostra per post in het buitenland (€ 69,- voor 12 maanden)

Vermeld daarbij de gegevens van het nieuwe lid: naam, adres, e-mail adres, en uw eigen gegevens (naam en lidnummer).

Tot slot

Natuurlijk en niet in de laatste plaats wens ik ieder een prettig, mooi en vooral een gezond 2019 toe.

De Amersfoortse familie Welling, textielarbeiders en handwerkslieden

Lezing door de heer Paul Welling op maandagavond 15 oktober 2018. Thijs van Veen doet verslag.

De naam Welling kwam in de jaren 1850 – 1910 veel in Amersfoort voor. In die periode kwam de naam Welling 185 keer voor in het bevolkingsregister van Amersfoort, 67 keer in het geboorteregister, 43 keer in het overlijdensregister, waren er 18 bruidegommen en 12 bruiden. Er zijn ook concentraties met de familienaam Welling in de Achterhoek, in Smallerland (Drachten en omgeving), Emmen, Pijnacker en Rotterdam. Als plaatsnaam komt de naam Welling voor in Duitsland, Engeland en de USA. Welling zou kunnen betekenen zoon van Welle, of afkomstig uit Wel.

Spreker, die in Tiel woont, merkt op dat

hij vanavond deze lezing geeft in De Brug, niet ver van zijn opa en oma Welling die Hogeweg 106 woonden en waar hij vroeger regelmatig kwam.

Toen aan Jacob Caspersz Wellingh op 2 december 1667, op zijn verzoek, het burgerrecht van Amersfoort werd verleend, was hij de eerste ingezetene van Amersfoort van de familie Welling. Jacob was bombazijnwerker, hetgeen betekent dat hij werkzaam was in de textielindustrie. Hij woonde op De Kamp. Zijn zoon Joost Jacobsen Welling trouwde op 24 september 1702 met Aertjen Anthonis Hoenderbeek. Zij woonden op de Muurhuizen. Deze Joost Jacobsen is be-

graven op 15 augustus 1709 in of bij de St. Joriskerk. Na hem zal de geschiedenis van de familie Welling zich langs twee lijnen ontwikkelen: de lijnen van Antoni en Theodorus. Een tak van de familie (de tak van Antoni Welling en zijn vrouw Elisabeth van Kalken) zou nog lange tijd werkzaam zijn in de textielindustrie in de stad. Dit waren veelal wevers. Zij behoorden tot de Kromme Elleboogkerk. Een andere tak van de familie (de tak van Theodorus Welling en zijn vrouw Aleijda Botter) zou vooral handwerkslieden als timmermannen, meubelmakers, kleermakers, pruikenmakers e.d. voortbrengen. Tot deze tak behoorden ook enkele uitbaters van horecagelegenheden in de stad, zoals Café “Neuf” en stadscafé De Grootte Slok. De Wellingen uit deze tak behoorden tot de kerk ’t Zand.

Theodorus Johannes Welling (geboren 17 januari 1869) was eigenaar van Café “Neuf” aan de Utrechtsestraat 14. De opening van dit café vond plaats op 30 september 1905. “Neuf” krijgt een aansluiting op het telefoonnet onder nummer 139. In februari 1896 werd deze Theodorus Johannes benoemd tot commandant van de vrijwillige brandweer van Amersfoort. Hij was ook bestuurslid van de plaatselijke afdeling van de Vereniging tot bevordering der Pluimveehouderij in Nederland (V.P.N.). Wanneer hij komt te overlijden is niet bekend, maar dat zal rond 1909 moeten zijn, want na 1908 komen in de Amersfoortse kranten en in Archief Eemland geen meldingen meer van hem voor, evenmin een overlijdensbericht.

Een latere uitbater van De Grootte Slok was Theodorus Hendrikus (Dirk) Welling (1879–1958), getrouwd met de Joodse Betje Swaab (1876–1944). Hun zoon Eduard (1908–1985) bleef in de Tweede Wereldoorlog op miraculeuze wijze uit handen van de Duitsers. Eduard was getrouwd met de eveneens Joodse Sara Fransman. Net als bij andere Joden stond er voortaan een grote J in zijn persoonsbewijs. Hij besefte ech-

ter direct dat hij daarvan af moest. Hij verzong een listig plan om aan te tonen dat hij geen Jood zou zijn. Hij verzamelde de geboorte-, huwelijks-, doop- en overlijdensakten van zichzelf, zijn ouders, grootouders en overgrootouders. Gemeenteambtenaren en pastoors vroeg hij schriftelijk te bevestigen dat hij en zijn voorouders rooms-katholiek waren. Wonderlijk genoeg werkten ze allemaal mee. Dit was genoeg om de J uit zijn persoonsbewijs te laten verwijderen. Hij stond niet langer geregistreerd als Jood, maar als mischling (iemand met Joods en Arisch bloed). Later werd Eduard door enkele Nederlandse ‘koppeldjagers’ verraden en een week lang stevig ondervraagd, maar hij hield voet bij stuk dat hij geen Jood was, wijzende op de officiële papieren. De SD liet Eduard vrij. De resterende jaren van de oorlog lieten de Duitsers hem met rust.

Spreeker heeft in zijn lezing op een boeiende wijze vele takken van de familie de revue laten passeren. In dit verslag noemen we nog Gijsbertus Antonius Welling, Gijs genoemd, geboren in Amersfoort op 13 juni 1858. Hij trouwde met de Doesburgse Alberta Berendina Rizaar. Na hun huwelijk woonden ze eerst in Doesburg en daarna definitief in Rotterdam. Zij kregen 16 kinderen. Gijs overlijdt op 26 februari 1909. Alberta komt daarna aan de kost door als wasvrouw te gaan werken. Zij is niet alleen voor haar gezin in de weer, zij toont zich ook maatschappelijk actief. De economische crisis in de jaren ’30 van de vorige eeuw trof Rotterdam zwaar. Er waren mensen die weigerden huur te betalen, een huurdersstaking. In juli 1934 kwam de volkswoede tot uitbarsting. De politie verrichtte meer dan 100 arrestaties. Een bejaarde vrouw werd door de politie getroffen, zij overleed later, op 10 juli 1934, in het ziekenhuis. Deze vrouw was Alberta Berendina Welling – Rizaar. In 1986 kreeg de nieuwe verbinding tussen het Martinplein en de Van Meekerenstraat de naam “Alberta Wellingpad”.

Op het einde van de 19^e eeuw en in het begin van de 20e eeuw woonden er in Amersfoort enkele honderden leden van de familie Welling. Vanaf het begin van de 20ste eeuw vertrokken ze bijna allemaal

naar de grote steden op zoek naar werk. De enige die in Amersfoort bleef hangen was sprekers grootvader met zijn gezin. Tegenwoordig woont nog één lid van de familie in Amersfoort.

Eemlandse voorouders (met belangen) in Berbice, Demerara en Essequibo

Lezing door de heer Paul Koulen op donderdagavond 15 november 2018. Lex van der Linden doet verslag.

Na afloop van de ledenvergadering en een korte inleiding werd het woord gegeven aan Paul Koulen om ons enig inzicht te geven in genealogisch onderzoek in de voormalige Nederlandse koloniën Berbice, Demerara en Essequibo.

In het eerste deel van deze lezing werd ingegaan op de geschiedenis van deze drie koloniën waarvan velen waarschijnlijk nooit hebben gehoord. De heer Koulen heeft ooit eens in een persoonlijke correspondentie vernomen dat iemand zijn schoolgeld wilde gaan teruggeisen omdat deze koloniën nooit op school zijn genoemd. Deze koloniën zijn alle genoemd naar drie rivieren (van oost naar west) in het huidige Guyana in Zuid-Amerika zoals hieronder is te zien.

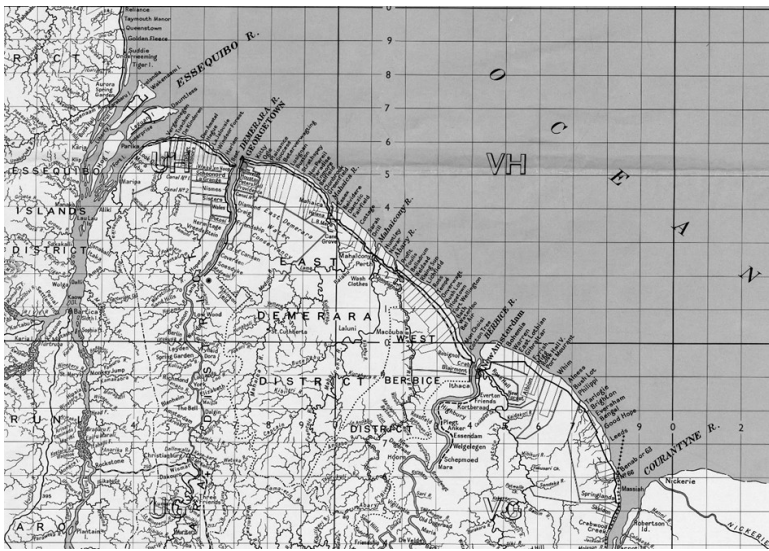
Op een kaart uit 1770 zien we Hollandsch Guiana bestaande uit Suriname, Berbice, Demerara en Essequibo. Op bovenstaande moderne kaart zien we veel Nederlandse namen terug, zoals b.v. Vergenoege, Den Amstel, Vreed en Hoop, Schoonord, enz., namen die herinneren aan de diverse voormalige plantages in dit gebied.

Essequibo en Demerara waren handels- en plantage-koloniën van de West-Indische Compagnie (WIC) onder octrooi van de Staten Generaal. Essequibo ontstond in de 17e eeuw en Demerara ontwikkelde zich vanaf 1750. Berbice was privé-bezit van de Sociëteit van Berbice en ontstond ook in de 17e eeuw. In de 18e eeuw zijn de gebieden meerdere malen van bezetter veranderd tussen Engeland, Frankrijk en Neder-

land waarna deze uiteindelijk in 1814 definitief bij Engeland kwamen en vanaf 1831, na samenvoeging van de drie koloniën, omgedoopt werden in Brits Guiana. In 1833 werd hier de slavernij afgeschaft en het land werd onafhankelijk in 1966 als Guyana.

Als plantage en handelsgebied was deze streek gewild omdat het buiten de strook lag waar elk jaar de orkanen langs gaan naar het Caraïbisch gebied. Iemand die daar een plantage wilde beginnen had toestemming nodig. Daarvoor moest een grondbrief opgemaakt worden, deze werd in de Republiek beoordeeld en in veel gevallen afgewezen. Als men niet belangrijk genoeg was of niet tot bepaalde families behoorde dan werd als reden van afwijzen vaak vermeld dat men onvoldoende ervaring had in de landbouw. Veel van deze afgewezen grondbrieven vindt men in het Nationaal Archief. Kwam iemand wel in aanmerking dan was het land gratis maar was men wel verplicht om het binnen twee jaar in cultuur te brengen.

Om een plantage te runnen is er personeel nodig en voor wat betreft Europees personeel werden er dienstverbanden gesloten met diverse werknemers zoals b.v. een directeur, boekhouder, schrijver, klerk, chirurgijn. Van deze dienstverbanden zijn er notariële akten en vele zijn te vinden in het Stadsarchief Amsterdam, vooral het notarieel archief. Dit notarieel archief is negen kilometer lang en helaas niet volledig gedigitaliseerd en slechts gedeeltelijk

geïndexeerd. Zoeken is dus beslist niet makkelijk maar ook niet onmogelijk.

Veel werklieden gingen per schip vanuit Nederland naar de koloniën, ook van hen is in de scheepsregisters bij het Nationaal Archief veel terug te vinden. Ook militairen waren nodig en daarvan kan men gegevens terugvinden in de Militaire Stamboeken. Delpher is weer een goede bron waar men in kranten, die teruggaan tot begin 1700, advertenties van overlijden, oproepen van weesmeesters of andere berichten over de kolonie kan vinden.

Naast deze Nederlandse bronnen zijn er ook buitenlandse bronnen. Veel materiaal is in Engeland terecht gekomen bij The National Archives (TNA). Dat is gebeurd in 1817 en pas weer herontdekt in 1899 toen er een grensconflict was tussen Venezuela en Engeland. Amerika speelde hierin een rol en vond dit ‘vergeten’ archief terug in Engeland waarna het Nederland hierover heeft geïnformeerd. Pas recentelijk is het Nederlandse Nationaal Archief begonnen om dit archief te digitaliseren en zeer waarschijn-

lijk komt het in de loop van 2019 beschikbaar bij het Nationaal Archief en bij TNA.

Recentelijk gedigitaliseerd is het archief van Guyana Archives, helaas in slechte staat en veel is er verloren gegaan, dit is te raadplegen bij het Nationaal Archief (inventaris 1.05.21).

Dan is er nog de *British Guiana Colonists*: <https://www.vc.id.au/tb/> met een index en database van 18^e en 19^e eeuwse inwoners van deze drie koloniën en de *Guyana Colonial Newspapers*: <https://www.vc.id.au/edg/> met transcripties van 19^e eeuwse koloniale kranten. Een grote bijdrage in deze transcripties wordt geleverd door een vrijwilliger, de Amerikaan John Wilmer.

Een minder bekende bron is die van de foto’s van grafstenen. Vele zijn beschreven door Fred Oudschans Dentz en zijn terug te vinden in de uitgaven van de Navorscher begin 20^e eeuw en in een publicatie van de Stichting voor Surinaamse Genealogie¹.

Een onderzoek naar koloniën kan heel breed zijn zoals bleek uit het onderdeel financiering.

¹ Grafzerk en Suikerwerk, namen op oude grafstenen in Suriname en Brits Guyana medegedeeld door Fred. Oudschans Dentz, ©Stichting voor Surinaamse Genealogie, April 2006, ISBN 90-807603-3-1.

Een plantage-eigenaar moest er wel voor zorgen dat er voldoende geld was. In het begin was dit vooral “Privé” financiering, familie verstrekte via hypotheeken het benodigde kapitaal. Na verloop van tijd werd dit “Publieke” financiering wat ook verliep via hypotheeken, ook wel negotiaties. En dit laatste model is in deze tijd nog terug te vinden bij de huidige investeringsfondsen.

Tijdens deze lezing is meer aan bod gekomen dan hierboven is beschreven. Ook is er nog gesproken over de Engelse kolonisten, het bestuur van de koloniën, de bevolkingsopbouw, de slaafgemaakten, de ‘grond’ wetten, de religie, de taal, een stukje genealogie van een paar families, enz. Ge-

bleken is dat voorouderonderzoek in deze drie koloniën moeilijk en lastig is maar zeker niet onmogelijk en dat er heel veel over valt te vertellen. De aanwezigen hadden na de pauze dan ook nog vele vragen die door de heer Koulen goed beantwoord konden worden.

Een boeiende lezing waarbij gezegd moet worden dat de heer Koulen het helder en duidelijk vertelde, maar ook vooral duidelijk maakte dat er toch nog heel veel is te vinden over de voorouders in de koloniën. Heeft u belangstelling voor de handout met literatuursuggesties en websites, stuur dan een e-mail naar de redactie.

Koninklijke akten, de burgerlijke stand en het naamrecht vanaf ca. 1800

Lezing door de heer Wim Zondag op donderdagavond 13 december 2018. Lex van der Linden doet verslag.

Een impressie van de zaal. Foto Marcel van de Krol

Door de grote toeloop, er moesten stoelen bijgezet worden, begon de lezing iets later. Er was daarom een kort welkomstwoord van onze voorzitter zodat Wim Zondag alle tijd kreeg voor zijn boeiende lezing.

Wim Zondag heeft 42 jaar gewerkt bij burgerzaken in diverse gemeenten (Culemborg, Voorschoten, Waddinxveen en Baarn) en heeft daar diverse functies gehad. Daarnaast heeft hij ook 25 jaar lesgegeven (1 dag per week) over o.a. de burgerlijke stand, internationaal persoonsrecht en familierecht. Ook is hij voorzitter bij de NGV, alleen

is dit de Nederlandse Geologische Vereniging waar hij voorzitter is van de afdeling Utrecht en 't Gooi. Een bezoek aan hun Geologisch museum Hofland, Hilversumseweg 51 in Laren kan hij zeker aanbevelen.

Na zijn inleiding volgt een boeiende lezing met de nodige anekdotes die ik onmogelijk allemaal kan beschrijven, het zorgde voor de nodige humor waardoor dit onderwerp beslist geen saaie stof was.

Begonnen werd met een korte uitleg over de herkomst van familienamen. Zoals de meesten van ons wel weten was vóór 1811 het patroniem (vadersnaam) heel gebruikelijk en in mindere mate het matroniem (moedersnaam). Als de vader Hendrik heette dan werd de zoon of dochter daarnaar vernoemd met Hendriksz, Hendriksdr, Hendriks of Hendriksen. Ook waren bijnamen heel gebruikelijk, zoals b.v. de lange, suikerbuik, kromme, de witte, enz. Verder waren veel familienamen een verwijzing naar een bepaalde streek, stad, rivier, landschapsonderdeel, boerderij, landgoed, ambacht, die-

DOOR DIK EN DUN

Van onze Rotterdamse redactie

HARDINXVELD-GIESSENDAM, vrijdag

Hardinxveld-Giessendam krijgt vandaag een echtpaar met een bijzondere naam, als Nelly den Dikken in het huwelijk treedt met haar vriend Bastiaan den Dunnen.

Nelly heet na de plechtigheid officieel mevrouw Den Dunnen-den Dikken. Bastiaan (22) en Nelly (21) hebben al acht jaar verkering, maar hebben nog niet vaak iets gehoord over de opmerkelijke combinatie van hun achternamen.

Nog toevalliger is overigens dat de achternaam van Nelly's moeder Den Dikken-den Breejen is. Nelly's oma luisterde naar de namen Den Dikken-Buik.

Telegraaf 22/2 2008

ren, heraldisch voorwerk, lichaamsdeel en ga zo maar door.

Tot 1811 werden de geboorten, huwelijken en overlijdens bijgehouden door de kerken (DTB-boeken), na 18-08-1811 werd dit een taak voor de overheid (gemeente) door een keizerlijk decreet van Napoleon. Nederland was ingelijfd bij Frankrijk en daar was de burgerlijke stand een taak voor de overheid, zo werd dat ook in Nederland ingevoerd.

Veel mensen registreerden hun op dat moment gebruikte 'familienaam', er was echter ook een grote groep die dacht dat deze naamregistratie maar tijdelijk was en koos voor een afwijkende familienaam waardoor er veel bijzondere namen verschenen, denk b.v. aan Avondrood, De Dood, Boterenbrood, Hup, Jeuken, Regtop en ook Zondag. Het is toeval als sommige van deze namen toevallig bij elkaar komen door een huwelijk, maar het is wel stof voor een artikelje zoals op deze bladzijde is te zien.

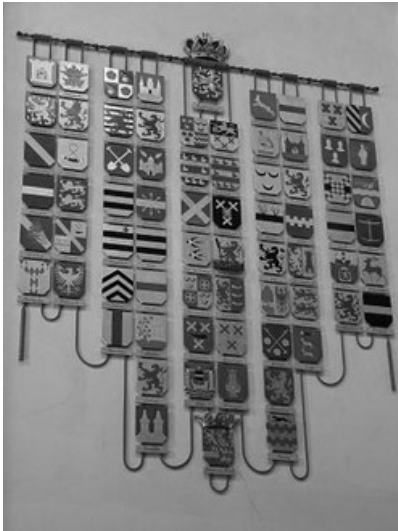
De burgerlijke stand heeft sinds 1800 een flink aantal belangrijke wijzigingen gehad. Aan het begin van de lezing heeft Wim Zondag hiervan een overzicht uitgegeeld (verkrijgbaar bij de redactie). Een aantal van deze wijzigingen werd vanavond besproken.

Zo ging in 1901 de meerderjarige leeftijd van 23 naar 21 jaar en in 1988 van 21 naar 18 jaar. In 1913 werd de mon-

dellinge huwelijkse afkondiging afgeschaft, daarvoor in de plaats kwam het kastje bij het gemeentehuis waarin de afkondigingen werden opgehangen, dat verdween in 1987 en daarna was er geen openbare huwelijksafkondiging meer. In 1919 kregen de vrouwen stemrecht. Tot 1927 konden vrouwen geen getuige zijn bij een geboorte of huwelijk. De uitzondering was b.v. een vroedvrouw die een geboorte kwam aangeven omdat de ouders hier niet toe in staat waren. Pas in 1970 werd de huwelijkstoestemming verlaagd naar 21 jaar. Vóór die tijd had men toestemming van de ouders nodig voor een huwelijk tot de leeftijd van 30 jaar. Waren de ouders overleden dan moesten de grootouders toestemming geven. Vanaf 1971 was er nog maar één echtscheidingsgrond, nl. 'duurzame ontwrichting van het huwelijk', voor die tijd was er 'kwaadwillige verlatting', 'mishandeling', 'gevangenisstraf' en 'overspel'. Dit laatste werd ook wel de grote leugen genoemd omdat een van beide dit overspel toegaf terwijl dit helemaal niet was gebeurd maar men op die manier toch kon gaan scheiden.

In 2009 kwam er een einde aan de 'flitscheiding' die was ontstaan in 1998. In dat jaar werd het geregistreerd partnerschap (gps) ingevoerd en ontbinding van dit gps kon via een notaris of advocaat. Als men dus gewoon voor de wet gehuwd was dan kon men dit 's morgens om laten zetten naar

een geregistreerd partnerschap, 's middags een notaris of advocaat bezoeken voor de ontbinding en de volgende dag was dit verwerkt. Dit was natuurlijk vele malen sneller dan de gang naar de rechter om een huwelijk te ontbinden. De lijst bevat nog veel meer van dit soort wetenswaardigheden die deels wat uitgebreider werden besproken maar te veel zijn om hier allemaal te vermelden, u heeft dus wat gemist als u niet bent geweest.

In het laatste stuk voor de pauze werd een aantal geboorteakten getoond en was te zien wat er in de loop der tijd aan is veranderd. Zo werd in 1812 de akte nog geheel met de hand geschreven, in 1821 waren de standaardzinnen al voorgedrukt en was het meer een invulformulier. Er werden ook een paar bijzondere akten getoond, zo zien we de geboorteakte van prinses Beatrix. Hierin werden de titels vermeld van koningin Juliana maar omdat het om 47 titels gaat is dit op de 4^e regel aangegeven met “enzoovoorts, enzoovoorts”. Deze adellijke en heerlijke titels worden doorgaans niet meer gevoerd maar zijn nog wel op een wapenbord in de Nieuwe Kerk in Amsterdam te zien, zie ook website http://www.wikiwand.com/nl/Wapen_van_Nassau voor een volle-

dige beschrijving van deze wapens.

In de geboorteakte van Willem-Alexander zien we een koppelteken in zijn naam, vanaf deze aangifte op 2 mei 1967 werd het wettelijk mogelijk om voornamen te voorzien van een koppelteken. Ook staan in de geboorteakten van prinses en prinsessen nog steeds twee getuigen vermeld terwijl dat bij de ‘gewone’ burger niet meer nodig is. In de huwelijksakte van Willem-Alexander met Maxima staan 6 getuigen, voor ieder huwelijk geldt dat als deze plaatsvond op een niet erkende trouwlocatie er 6 getuigen moesten zijn. Een bijzondere akte voor Wim Zondag is de overlijdensakte van prinses Juliana, zijn naam en handtekening staat daaronder als ambtenaar van de burgerlijke stand die deze akte heeft opgemaakt.

Een laatste akte voor de pauze was een Friese akte, deze worden sinds 1995 in twee talen opgesteld, in het Fries en het Nederlands.

Na de pauze kwam aan bod hoe internationale verdragen bepalen hoe in Nederland wordt omgegaan met de naamgeving bij geboorte en vermelding bij huwelijken. Kommen beide personen uit hetzelfde land dan geldt het naamrecht van dat land, is een van de twee een Nederlander dan geldt het Nederlands naamrecht. Is er echter een Internationaal verdrag/overeenkomst dan gaat dat weer boven de Nederlandse wet. Dan blijkt dat de ambtenaar van de burgerlijke stand rekening heeft te houden met vele internationale afspraken en regels.

Kort besproken werden de procedure en mogelijkheden om een achternaam te wijzigen, dit kan in de volgende gevallen:

- bespottelijke/onwelvoeglijke naam
- naam die uitsterft
- veel voorkomende naam
- naam van de opvoeder (naam moeder of naam stiefvader)

Ook voornamen kwamen aan bod, in principe is dat in Nederland vrij mits het geen bespottelijke/onwelvoeglijke naam is.

Dit levert natuurlijk de nodige vreemde voornamen op zoals b.v. Chardonnay, Hilarius, Hoi, Tram, Samsam. Zelf kan ik daar aan toevoegen de namen van twee buurkinderen waar ik in de jaren negentig woonde, Starlight en Eaglestar. Een wijziging van een voornaam moet via de rechtbank verlopen. Het aantal voornamen kent geen beperking, 1 mag maar 15 ook.

Over namen en voornamen kan men veel vinden op de website van het Meertens instituut, <https://www.meertens.knaw.nl/>. Men vindt er o.a. informatie over de herkomst en verspreiding van familienamen, betekenis van voornamen maar ook over sagen en legenden. Een website die veel uitleg kan geven over oorsprong en herkomst van een familienaam.

Als laatste werd een belastingmaatregel van de regering vermeld die niet doorging. In 1916 was er het plan Treub om een voor-

naambelasting in te voeren. Dit zou gelden wanneer bij de aangifte meer dan één voornaam werd gegeven want meerdere voornamen was een uiting van welvaart. Gelukkig is dit wetsontwerp nooit behandeld in de 2e kamer en werd het in 1918 weer ingetrokken.

Aan het eind van de lezing heeft Wim Zondag een A4'tje uitgereikt met een beschrijving van het 'Naamrecht in Nederland', ook dit formulier is via de redactie te verkrijgen. Zowel in de pauze als na de lezing werd Wim Zondag door diverse bezoekers bestookt met vragen waaruit blijkt dat dit onderwerp velen bezighoudt. We hebben veel gehoord van een man die dit onderwerp met veel passie en humor heeft gebracht. De toehoorders hebben het beeld gekregen dat 'die' ambtenaren (de ambtenaren van de burgerlijke stand) het moeilijk hebben en hard werken.

Waar kwam Gerrit Keen vandaan?

door Ina Budde-Korver

Hoewel ze niet zoveel informatie bevatten als huwelijksregisters en huwelijksbijlagen, staan ook in de trouwboeken van de kerken vaak onmisbare gegevens voor het genealogisch onderzoek, zoals de plaats van herkomst van het bruidspaar. Als we geluk hebben, worden er zelfs getuigen genoemd, die meestal naaste familie zijn.

Jammer genoeg zijn trouwinschrijvingen niet altijd te vinden. Die pech had ik bijvoorbeeld bij mijn voorvader Gerrit Keen. Met hem en zijn vrouw Dirkje de Bruijn maakte ik jaren geleden kennis via de huwelijksakte van Carel van Ettikoven en Gerarda Roelanda Keen, die trouwden in Werkhoven op 13-4-1826. Het echtpaar Keen werd genoemd als ouders van de bruid.

In de DTB van Werkhoven vond ik drie gedoopte kinderen Keen, waaronder Gerarda Roelanda, maar geen trouwinschrijving van de ouders. Dirkje de Bruijn werd

eveneens in Werkhoven geboren. Zij was een dochter van Gerrit de Bruijn en Geerttruid de Waal. Maar waar, o waar kwam Gerrit Keen vandaan?

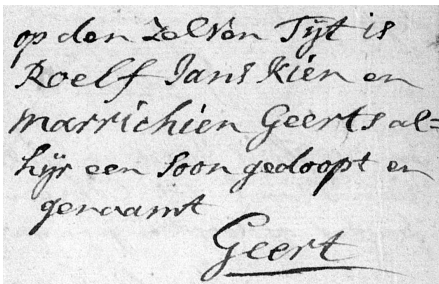
December 1799 werd hij als Geert Keen ingeschreven in het lidmatenboek van de Nederduits gereformeerde kerk van Werkhoven, maar zonder nadere informatie. Gerrit Keen overleed op 31-3-1820 in Werkhoven, volgens de akte op 53-jarige leeftijd. Hij zou dus circa 1767 geboren moeten zijn. De aangifte werd gedaan door zijn "behuwd zoon" Adrianus van Westrenen. Was er misschien nog een dochter, die elders was geboren, en getrouwd met deze Adrianus? Dan was in haar geboorteplaats wellicht ook het huwelijk gesloten tussen Gerrit Keen en Dirkje de Bruijn. In het doopboek van Werkhoven kwam ook twee keer een zekere Dirkje Keen voor als doopgetuige, dus wie weet. Op zoek naar de huwelijksakte van

Adrianus van Westrenen! Deze trouwde 29-12-1821 te Werkhoven. Niet met een meisje Keen, maar met Elisabeth van der Kreeft. Uit de huwelijksbijlagen bleek dat hij zich ten onrechte Van Westrenen noemde, want op zijn militiecertificaat staat de volgende aantekening:

De Schout der Gemeente van Werkhoven verklaart bij dezen dat de persoon alhier genoemd Adrianus Westrenen is één en dezelfde, welke bij het ten dezen geannexeerde doopextract is bekend te zijn Adrianus zoon van Dirkje de Bruijn.

Hij was een stiefzoon van Gerrit Keen, en geen schoonzoon, zoals ik dacht. En met de getuige Dirkje Keen zal wel Dirkje Keen-de Bruijn zijn bedoeld. Een doodlopend spoor helaas.

Een opsporingsverzoek op het NGV-prikbord leverde één reactie op: het advies te zoeken in de provincie Drenthe. Op dat idee was ik inmiddels ook al gekomen, want in die provincie blijkt de naam Keen het meest voor te komen. Ik had zelfs al een online genealogie Keen ontdekt met een gezin in Sleen, waarin Gerrit Keen qua leeftijd heel goed leek te passen. Roelof Jansen Keen en Marringje Geerts Tiengs lieten in Sleen zeven kinderen dopen, waaronder een Geert Keen op 29-12-1765.

op den 29den Tijt is
Roelof Jans Keen en
Marrichien Geerts als
hij een soon gedoopt en
geroemt
Geert

Doopschrijving Geert Kien (Keen)

Ook de vernoeming van de kinderen van Gerrit en Dirkje zou hiermee aardig kunnen kloppen.

- 12-3-1799 Geertrui Margie (genoemd naar beide grootmoeders, Geertruijd en

Marringje)

- 18-8-1801 Gerarda Roelanda (genoemd naar beide grootvaders, Gerrit en Roelof)
- 22-4-1803 Willem Jan (genoemd naar Willem, broer van moeder, en Jan, broer van vader)

Maar een bewijs ontbrak nog steeds.

Daarom besloot ik via www.zoekakten (bestaat helaas niet meer) de registers van de Werkhovense burgerlijke stand maar eens door te bladeren, om meer over Gerrit Keen te vinden. Werkhoven is geen Amsterdam, dus dat is wel te doen. Zo ontdekte ik dat Gerrit regelmatig als getuige optrad, waarbij zowel zijn leeftijd als zijn beroep werden vermeld. In 1811 was hij tuinier, in 1812 dagloner, en vanaf 1815 veldwachter. In 1811 gaf hij overigens als zijn leeftijd 46 jaar op, wat wil zeggen dat hij niet in 1767 maar in 1765 geboren werd.

Handtekening Gerrit Keen, 1815

Het beroep veldwachter bracht mij op het idee naar een militair verleden te zoeken. Veldwachters waren in die tijd vaak oud-militairen zonder strafblad. Ze moesten wel kunnen lezen en schrijven (zie www.beroepenvantoen.nl, een aanrader). Bovendien was Jan, de oudste zoon van Roelof Jansen Keen, eveneens militair. Hij diende volgens zijn trouwinschrijving, Groningen 25-6-1788, in het Battaillon Orange Stad en Lande van Sleen.

Mijn vermoeden bleek te kloppen. In de index Landmacht: Officieren, Onderofficieren en Manschappen, Staatse Militairen 1707-1795 (gahetna, Nationaal Archief) komt een Geert Keen voor in een recruten- en rangeerlijst, en een G. Keen in de stamboeken. Hij was soldaat bij de Infanterie, Regiment Oranje Stad en Lande Drenthe, 2^e Bat. onder Luit. Kol. Keiser.

Inmiddels was het al 2015, en nog steeds had ik niet besloten Gerrit Keen al dan niet

onder te brengen in het gezin van Roelof Jansen Keen. Toen ik de eerdergenoemde genealogie Keen weer eens wilde bekijken, bleek die website niet meer te bestaan. Wel vond ik op www.drijber.com een parenteel van Claes Keen, waarin het gezin in Sleen ook voorkwam. Tot mijn teleurstelling zag ik echter dat Geert Keen inmiddels in Zweelo was getrouwd met een zekere Marchien Klaasen. Weer mis. . . .

Toch besloot ik de bewuste trouwinschrijving in de DTB van Zweelo aan een nader onderzoek te onderwerpen, en zo ontdekte ik dat het huwelijk op 1-3-1808 werd gesloten tussen Geert Geerts, van Slenen, en Marchien Klaasen, van Bennevelde. Bij de geboorteaangifte van hun zoon Klazinus in 1813 gebruikte de vader wel de naam Keen, maar hij was dus een Geert Geerts en geen Geert Roelofs Keen.

Per e-mail heb ik het probleem Keen bij de eigenaar van de website aangekaart, en in onderling overleg besloten wij het huwelijk van Geert Roelofs Keen en Marchien Klaasen te ontbinden, en Geert te koppelen aan Dirkje de Bruijn uit Werkhoven. Bovendien kon ik toen, dankzij deze website, weer een paar generaties Keen aan mijn kwartierstaat toevoegen (na enige controle uiteraard). De naam Keen werd overigens in de DTB van Sleen meestal geschreven als Kien, en de vrouw van Roelof Kien werd soms Marrichien Geerts, soms Marrichien Tiengs genoemd, en ook wel Maijke.

Probleem opgelost? Eigenlijk niet. De trouwinschrijving is nog altijd niet boven water. We laten de hoop echter niet varen; één dezer dagen staat hij waarschijnlijk gewoon op wiewaswie. Maar intussen ben ik toch leuk bezig geweest.

Een oude briefkaart

door Jet Aeckerlin

Heidelberg 1. Aug.
 Lieve Moeder en Vader!
 Wij zitten nu in Heidelberg. Vanmiddag om 5 uur kwam een ijdbrief van Opa om direct te komen. Toen zijn we met de trein gegaan die om 6 uur precies uit F. moest vertrekken. Wij gingen echter pas weg om 7 uur 13. De gehele baan was beres, vooral met landweer. In F. was het erg druk aan het station. Opa had geschreven dat we met de vorige trein moesten komen en hij was ook aan 't station geweest en had 2 uur gewacht. Toen was Opa naar huis gegaan. Toen

Postarte
 Heidelberg
 28. 14. 89
 Amersfoort 20 Aug '14
 den Heer en Mevrouw Aeckerlin
 P/a. Mevrouw Aeckerlin
 Amersfoort
 Lange Bergstraat 26
 Holland

stonden we alleen aan het station. We hebben het met een beetje vragen toch gevonden. Om huurt over tien waren we in huis. We loopden hier allemaal de Wacht om Keen te vinden. Nu dag! Hele gaerth voor allen van Opa, Fante Willy en Wwe H. lief. zomige Jacques en Param.

Bovenstaande kaart is geschreven door Uwe U liefhebbende zoontjes Jacques en Bram.

Deze Jacques is Philipp Jacob Aeckerlin, geboren Maassluis 19-9-1899, overleden Breda 24-8-1999.

Deze Bram is Abraham Aeckerlin, geb. Maassluis 14-10-1900, overleden Maassluis 9-4-1955.

Beiden zijn zonen van Philipp Jacob Aeckerlin en Henriette Johanna Schermers.

De gedresseerde van deze kaart, mevr. Aeckerlin, is Maria Coenradina Aeckerlin – Steur, woonachtig te Maassluis. Zij was begin 1899 weduwe geworden en verhuisde enkele jaren later naar het adres Lange Bergstraat 26 in Amersfoort. Waarschijnlijk om dichterbij haar enige, getrouwde dochter Cootje te wonen. Zij overlijdt in Amersfoort op 19-10-1918, maar wordt in Maassluis begraven.

Henriette (Jet) Schermers was de oud-

ste van vijf dochters van Abraham Schermers en Johanna Margaretha Fischer. Abraham was als klein jongetje samen met zijn ouders van Rotterdam naar o.a. Keulen verhuisd. Later vestigde het gezin Schermers – Fischer zich te Heidelberg. Daar runden men een Konditorei waarbij alle vijf dochters Schermers behulpzaam waren.

Jacques en Bram waren op vakantie in Frankfurt bij hun Duitse grootouders toen hun verzocht werd naar Heidelberg te komen (1914). Toen mijn vader (Jacques) nog leefde heb ik hem gevraagd hoe zij naar Nederland terug zijn gekomen. Helaas kon hij het zich niet meer herinneren.

Uiteindelijk zijn Bram en Jacques volkomen uit elkaars leven verdwenen. Bram werd fanatiek NSB'er en zelfs nog burgemeester van Zwijndrecht in de oorlog. Mijn vader deed dingen die de bezetters niet welgevallig waren.

Voorouders

door Esther van Middendorp

Wulfjen, Zwaantje, Otto, Cornelis, namen die ik nog niet eerder hoorde. Maar het blijkt toch echt allemaal familie te zijn. Voorouders.

Opa's van opa's en daar de opa van. Ik stam af van Cornelis, de vader van de eerste Van Middendorp die zich in onze huidige woonplaats vestigde. Niet dat hij daarvoor heel veel verder weg woonde, slechts vijf kilometer. Maar toch.

Ik wist het niet. De kennis over mijn voorouders hield als het ware op bij de grootouders van mijn vader. Het viel me altijd al wel op dat er op het kerkhof in ons dorp maar weinig oude graven te vinden waren met onze familienaam erop. Bij navraag bij een 'historicus' in het dorp, met toevallig dezelfde achternaam, gaat er een wereld voor me open.

Binnen een half uur krijg ik een uitge-

breid kijkje in mijn voorgeslacht. Tot aan oudouder Cornelis, geboren in 1844. Er zit zelfs een foto van hem bij, met zijn tweede vrouw. Enig uitpluiswerk laat zien dat ik afstam van een van de drie kinderen die hij kreeg met zijn eerste vrouw. Met zijn tweede vrouw groeide het gezin tot veertien kinderen. Cornelis stierf in 1920.

Op dezelfde dag dat mijn vader 35 jaar later ter wereld kwam. Het maakt iets in me los. Ik wil meer weten. Via genealogische sites stort ik me op de familiebanden. Een 'nadeel' van de grote gezinnen in onze familie, met vaak meer dan tien kinderen, is de enorme hoeveelheid informatie. Voor je het weet heb je urenlang een lijstje gevolgd dat uiteindelijk niet bij jezelf uit komt. Dat ze steeds weer vernoemden helpt daarbij ook niet.

Gelukkig deelt mijn zus mijn enthousi-

asme. Al snel vliegen de foto's, want die zijn er ook, en feitjes over en weer. We kunnen al snel constateren dat lang niet alle informatie betrouwbaar is. In een vrij recent overzicht van mijn huidige familie bestaat mijn zus niet eens en ook mijn eigen jongste zoon wordt nergens vermeld. Mijn ouders zijn volgens datzelfde overzicht gescheiden, wat absoluut niet het geval is.

Het zet ons aan het denken. Als we in deze tijd met alle toegankelijke en overzichtelijke bronnen de familielijn niet eens correct kunnen weergeven, hoe betrouwbaar zijn dan de bronnen van generaties geleden?

Het houdt me overigens niet tegen.

Ik wil ze leren kennen, wil weten waar ze woonden en wat ze deden. Dacht ik altijd dat wij een rasechte boerenfamilie waren, blijkt ik er mooi naast te zitten. Cornelis was spoorarbeider.

Zou dat de fascinatie van mijn kinderen voor stoomtreinen verklaren?

Ik denk dat ik er een nieuwe hobby bij heb.

Column van Esther van Middendorp over dorpsleven in "Landleven" nr. 8, sept. 2018.

Bakkers Van Gent

door Henk van de Streek

Patisserie Van Gent, Noordewierweg 137, Amersfoort

Nee, dit wordt geen ellenlange parenteel, die slechts voor een enkeling interessant zou zijn. Dat zou ook helemaal niet rijmen met het redactiestatuut van ons afdelingsblad.

Omdat ik sinds 2017 in Amersfoort (Vathorst) woon en al jaren geïnteresseerd ben in genealogie heb ik me voorgenomen de familieconnectie (zie verderop) met de *bakkers Van Gent* in kaart te brengen. Ik heb – behalve een deel van een familiegeschiedenis – geprobeerd een stukje ontwikkeling in de brood- en banketbakkerswereld mee te nemen.

Deze geschiedenis begint vooreerst halverwege de 18^e eeuw met Adrianus van Gent, tr. Maria van der Helm. In sommige publicaties wordt Adrianus genoemd als zoon van Nicolaas (Claas) van Gent.

Uit dit huwelijk twee zonen: Arie en Jan. Met deze laatste gaat het verhaal verder.

generatie II

Jan van Gent, * Waddinxveen 14-1-1787, bouwmaneknecht, + Noord-Waddinxveen 20-1-1848, tr. 1-10-1815 Magdalena (Lena) Verzijden, * Bergschenhoek, omstr. 1787, dienstbaar, + Noord-Waddinxveen, 14-6-1829, dr. van Jacobus Verzijde en Adriaantje Kramer.

Uit dit huwelijk:

1. Maria van Gent, * Hazerswoude 3-12-1815, + Waddinxveen 14-10-1895, tr.

Noord-Waddinxveen 12-6-1836 Cornelis van Willigen, * Waddinxveen, 23-7-1815, † vóór 1895, zn. van Cornelis en Neeltje Ouwkerk.

2. Jacobus, volgt III.
3. Adriana van Gent, * Noord-Waddinxveen 7-12-1821, † aldaar 9-11-1824.
4. Adrianus van Gent, * Noord-Waddinxveen 18-2-1824, † Hazerswoude 2-12-1887, tr. Hazerswoude 25-10-1850 Catharina Vis, * Hazerswoude 20-9-1818, dr. van Willem en Dirkje Koppers.
5. Willem van Gent, * Noord-Waddinxveen 7-8-1826, † aldaar 20-8-1826.
6. Arij van Gent, * Noord-Waddinxveen 28-10-1827, † aldaar 5-11-1827.
7. Adriana van Gent, * Noord-Waddinxveen 28-4-1829, † aldaar 14-5-1829.

Ik beperk me weer tot de voor dit artikel relevante persoon, te weten de oudste zoon.

Generatie III

III Jacobus van Gent, * Noord-Waddinxveen 18-1-1819, † Nieuwveen 18-12-1891, tr. Boskoop 10-5-1850 Margje Loef, * Boskoop 22-2-1814, † Nieuwveen 3-4-1882, dr. van Martinus en Adriana van der Tak.

Uit dit huwelijk:

1. Lena Adriana.
2. Jan, volgt IV.

Generatie IV

IV. Jan van Gent, * Alphen aan den Rijn 5-11-1854, aardappelhandelaar, groenteboer, tuinman, koopman, † Nieuwveen, 16-5-1916, tr. Nieuwveen, 11-5-1882 Maria Rijnsburger, * Noordwijkerhout 26-7-1862, † Nieuwveen, 28-5-1912, dr. van Pieter en Heiltje Bogaard.

Uit dit huwelijk:

1. Jacobus Marinus, volgt Vb.
2. Pieterella Heilina, zie appendix

3. Pieter
4. Margje Maria,
5. Jacobus, volgt Vf.
6. Johanna Elisabeth

Generatie V

We gaan hier verder met de oudste zoon van Jan, die voor ons verhaal zeker van belang is want met hem begint de bakkersdynastie!

Vb. Jacobus Marinus (Marinus) van Gent, * Nieuwveen, 16-7-1882, broodbakker, † Amersfoort, 30-6-1971, tr. Sassenheim 12-9-1907 Christina le Clercq, * Sassenheim 28-7-1881, † Amersfoort 21-12-1967, dr. van Johannes le Clerq en Cornelia Bol.

Uit dit huwelijk:

1. Jan, volgt VIb.
2. Johannes Anthoon, volgt VIc.
3. Maria van Gent, * Oudshoorn 12-10-1910, tr. Amersfoort 20-10-1936 Hendrik de Vries, * Onderdendam omstr. 1907, zn. van Geert en Janna Henderika van den Berg.
4. Cornelis van Gent, * Oudshoorn 30-7-1912, † Amersfoort 4-11-1985, tr. 7-5-1940 Gerarda van Lent, * Amersfoort omstr. 1919, dr. van Adrianus en Hendrika Koenen.
5. Cornelia Christina van Gent, * Oudshoorn 14-11-1913.
6. Johanna Elisabeth
7. Jacobus Marinus van Gent, * Leusden, 1-5-1916, † Amersfoort 3-1-1991, tr. Elisabeth Geertruida Steenbeek, † 16-7-1983.
8. Aartje van Gent, * Amersfoort 27 maart 1918.
9. Christina van Gent, * Amersfoort, 28-1-1920.
10. Pieter van Gent, * Amersfoort, 11-8-1922, † Soest, 27-10-1936.

Vf. Jacobus van Gent, * Nieuwveen 16-4-1890, broodventer, † Amersfoort 20-8-1974, begr. Leusden, tr. Nieuwer-Amstel

14-5-1913 Jannigje van Kolfshoten, * Nieuwer-Amstel 5-11-1894, + 9-5-1970, begr. Leusden, dr. van Jan en Marritje van Manen.

Jacobus is een ondernemend type; al jong begint hij in Amersfoort een broodwijk. Deze wordt in 1914 overgenomen door zijn broer Marinus (J.M.). Zelf maakt hij de overstap naar de bouw. Is daarmee de grondlegger van het bouwbedrijf Jac. Van Gent, dat overigens door fusies en overnames als zodanig niet meer gekend is.

Kijken we naar de zelfstandige bakker van vóór WO1 dan hebben studies uitge-wezen dat het vak aantrekkelijk was voor nieuwkomers, alleen al omdat ze weinig hoefden te investeren.² Eén van de gevolgen was dat het bakkersvak weinig status had. Broodbakken vereiste echter diverse vaardigheden die goed afgestemd moesten worden. Ik wil hier wel vaststellen dat onderstaande (algemene) werkwijze niet op de bakkerij Van Gent van toepassing is (zie tekst verderop).

De bakker stookte eerst de oven heet. Terwijl de oven opwarmde, vulde hij de trog met een mengsel van meel, gist, zout en water of melk. De trog was geschikt voor tachtig tot negentig broden. Deeg kneden was zwaar werk, waarbij de bakker flink transpireerde. Soms kneedde hij het deeg met de voeten. De bakker bepaalde hoeveel water het meel nodig had, voelde hoe goed het water werd opgenomen, of de gluten snel week werden, hoe snel het deeg taai werd en beoordeelde hoe de gisting verliep. Op het deegmaken komt het aan: dat is niet zomaar een zuiver werktuigelijke bewerking. Het gevoel van de bakker was de maatstaf'. Vervolgens moest het deeg rijzen en nogmaals gekneet worden om de ontstane koolzuur-gasblaasjes klein te houden. Na een tweede rijstijd verdeelde de bakker het deeg in stuk-

ken en vormde de broden. Na de derde rijstijd werd het deeg lang gemaakt, waarbij elk deegstuk werd platgewalst om de gasblaasjes in het deeg te verdelen, waarna het werd opgerold en de zijkanten werden omgelegd. Daarna vond de vierde rijstijd plaats. Inmiddels was de oven voldoende heet, wat de bakker kon zien aan de kleur van het oven-gewelf. Hij haalde de as uit de bakruimte en veegde de ovenvloer schoon met een stok-dweil. Daarna sloot hij de oven even om de warmte in te laten trekken. Vervolgens bracht hij de deegbroden stuk voor stuk met een schieter in de oven, waar ze in ongeveer een half uur werden gebakken. Nadat de eerste broden voldoende waren afgekoeld, werden ze in de winkel verkocht, of meegegeven aan de bezorger of venter. De benodigde tijd vanaf het opstoken van de oven tot de eerste verse broden bedroeg ongeveer vier uur. Het nadeel van de wulfoven was dat de oventemperatuur tijdens het bakken daalde, waardoor de oven voor een tweede baksel weer moest worden opgestookt. Het werk was arbeidsintensief en tijdrovend. De resultaten wisselden en waren mede afhankelijk van de weersomstandigheden en de kwaliteit van de grondstoffen.

Maar goed, Marinus vestigt zich in de Verhoevenstraat, waar hij overigens de hierboven omschreven moeilijkheden omzeilt door niet zelf brood te bakken. Dat betreft hij van broodfabriek Meursing aan het Smallepad (in 1984 Bolletje – in 1986 einde productie). In 1920 koopt hij het pand Leusderweg 194, waarmee de basis voor de brood-, koek-, beskuit- en banketbakkerij J.M. van Gent een feit was. Het brood kon nu in eigen beheer gebakken worden. De broodbereiding, zoals die in vorenstaand kader is beschreven, gaat voor Marinus (Opa) van Gent niet op: hij had de beschikking over een deeg-kneed-machine en een hete-

²Sue-Yen Tjong Tjin Tai, Mila Davids & Harry Lintsen: *Hoe moderniseerden bakkers aan het begin van de twintigste eeuw?* In Tijdschrift voor Sociale en Economische Geschiedenis, nr. 3/2013

luchtoven. Zo'n oven wordt op een centraal punt verhit en de warmte werd door kanalen rondom de bakruimtes gebracht. Hier dus geen takkenbossen in de bakruimtes.

Het gaat, mede door de inzet van de zoons Jan en Tom, boven verwachting goed en in 1925 kan het bedrijf zich in een nieuwe winkel en bakkerij op de Soesterweg vestigen.

Generatie VI

VIb. Jan van Gent, * Oudshoorn 12-7-1908, bakker, + 24-6-1972, begr. Leusden, tr. Amersfoort 13-9-1932 Anthonia Christina Kop, * Oudshoorn, 26-11-1907, + Amersfoort 18-7-2001, begr. Leusden, dr. van Hendrik Willem en Elizabeth van der Spelt.

Uit dit huwelijk: 3 kinderen: Pieter (Piet), bakker, en 2 meisjes.

Aan "Het Soesterkwartier", een uitgave van de gelijknamige winkeliers- en ambachtsvereniging, van 7-4-1964 ontleen ik de volgende tekst:

Wij hebben het genoeg gehad het bedrijf van de firma J.M. van Gent & Zn. aan de Soesterweg 397, te bezichtigen. Het is een mooi bedrijf, waarin efficiënt kan worden gewerkt en de hygiëne de boventoon voert.

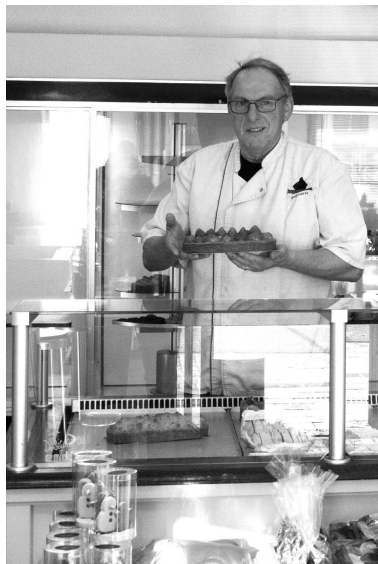
Het meel komt in zakken via een glijbaan van de zolder naar de beide deegmachines. Het deeg gaat in een automatische afweegmachine, daarna in een opboller, vervolgens, na het rijzen, in een opmaakmachine. Dan gaat het in bussen, die op handige wagentjes worden gezet, waarvan er vier in een ruime rijkskast kunnen. Twee wagens met bussen voor 300 broden gaan na het rijzen in de oven. Daaruit komen de broden kant en klaar en worden met dezelfde wagentjes naar de expeditie-afdeling gerold, waar een zevental driewielers klaar staat voor de bezorging bij de klanten. De hygiëne in het bedrijf wordt sterk bevorderd door de oliestookoven. Ten aanzien van de

bezorging zijn er plannen meer gemotoriseerd materiaal aan te trekken.

Piet heeft overigens het bedrijf als BV voortgezet; het is gesaneerd in 1991.

VIc. Johannes Anthoon (Tom) van Gent, * Oudshoorn 7-8-1909, + Hoogland 4-10-1974, begr. Leusden 9-10-1974, tr. Baarn 25-5-1937 Wilhelmina Anna Magdalena Broerze, * Utrecht 13-5-1916, + Amersfoort 24-11-2010, begr. Leusden 30-11-2010, dr. van Wilhelmina Broerze.

Uit dit huwelijk 5 kinderen, waaronder Rien en Hans.

Bakker Hans met een voorbeeld uit het ruime assortiment

Tom – de tweede zoon van Marinus – is met hetzelfde "bakkerssop" overgoten en na een aantal jaren ervaring in de bakkerij van zijn vader begint hij in 1937 een Banketbakkerij op de Noordewierweg 137 in Amersfoort. Dit is de zaak waar nu nog steeds gewerkt wordt aan zowel de ambachtelijke recepten van weleer, als de lekkerste eigentijdse creaties.

Als Tom in 1974 aan de gevolgen van een ongeluk overlijdt neemt zoon Hans het banketbakkersstokje over. Patisserie Van

Gent, zoals het bedrijf zich afficheert, is vanaf 2003 een V.O.F. geworden, waarover Hans samen met zoon Jeff de dagelijkse leiding heeft.

Creatief met marsepein Minions in alle maten

Vers gebak, spécialité de la maison

Met dank aan de plezierige contacten met Piet, Rien en Hans van Gent.

Appendix

Pieterrella Heilina van Gent, * Nieuwveen 5-10-1883, + Leiden 24-11-1934, begr. Alphen aan den Rijn, 28-11-1934, tr. Nieuwveen, 27-10-1904 Hendrik Kroon, * Nieuwveen, Nieuwkoop, 13 juni 1879, timmerman, later baas op betonfabriek Van Dijk te Alphen a.d. Rijn, + Alphen aan den Rijn, 21-9-1952, zn. van Jacob en Maria Meerloo.

Uit dit huwelijk 11 kinderen, waarvan er 2 heel jong overlijden. Mijn moeder was nr. 8 in de rij:

Pieterrella Heilina Kroon, * Alphen aan den Rijn 22-12-1918, + Leiden 12-10-1992, begr. Alphen aan den Rijn, 16-10-1992, tr. Alphen aan den Rijn 5-6-1941 Gerrit van de Streek, * Doornspijk 13-8-1915, + Alphen aan den Rijn 17-2-1993, zn. van Jan en Gertrigie Smit.

Stel je voor

Mijn naam is **Sila Groeliker**. Ik werk als maatschappelijk werkende in de zorg. Omdat ik werk, heb ik niet heel veel tijd voor het genealogische onderzoek.

Ik was al jong geïnteresseerd in de verhalen van mijn ouders over vroeger. Ik heb geen van mijn grootouders gekend, dus daar ontbrak een stukje verleden.

Ik heb in het verleden, toen ik pas met het familieonderzoek begon, al redelijk veel gevonden. In eerste instantie heb ik alleen de kwartierstaat willen vullen. Later kwam ik erachter dat het handig is om toch wat meer te weten. Nu ik weer met het onderzoek bezig ben, heb ik op internet, veel sneller dan vroeger, nieuwe verwanten gevonden. Ik wil het nu grondig gaan aanpakken.

Mijn familie van vaderskant komt uit Twente, de Achterhoek en Duitsland. Van

moederskant komen ze uit Suriname en Barbados.

Vroeger had ik Gensdata als programma, maar ik heb de laatste jaren Aldfaer gebruikt. Ik ben nu van plan weer (bijna) helemaal opnieuw te beginnen en heb daarvoor weer Gensdata aangeschaft.

Welke problemen ondervind ik? Ik moet in het buitenland verder gaan zoeken, maar ben het oud-Duitse schrift nog niet machtig. Er zijn niet veel gegevens uit Suriname en Barbados online en daardoor stagneert het onderzoek in die richting.

Ik wil globaal weten wie mijn voorouders waren. Wat mij gemaakt heeft wie ik nu ben. Ik hoop ook inzicht te krijgen in het leven van mijn voorouders en ik hoop misschien ook een paar mooie verhalen te vinden.

Ik heb meegeholpen met het digitaliseren van de slavenregisters uit Suriname en ben daardoor weer een stukje verder met mijn Surinaamse puzzel. Op dit moment verdiep ik me in de genetische genealogie. Dat is nodig vanwege het slavenverleden van sommige voorouders. Omdat de slaven niet mochten trouwen, zijn de vaders

Mijn naam is **Patrick Steinberger**, ik woon in De Bilt en ben informaticus. Ruim 3 jaar geleden ben ik met pensioen gegaan en toen ben ik echt met genealogie begonnen. Doordat de voorzitter van de afdeling Amersfoort (Peter Dijs) en ik elkaar kennen, ben ik lid van deze afdeling geworden.

Behalve in Nederland heb ik familieleden in acht andere landen. Vandaar dat ik bezig ben ze in kaart te brengen. Bovendien doe ik onderzoek naar mijn voorouders, zowel van de kant van mijn vader (Steinberger) als van mijn moeder (Jäniche). Mijn voorouders Steinberger woonden in Szatmárnémeti, Hongarije. Aan het einde van de Eerste Wereldoorlog zijn grenzen veranderd, sindsdien ligt de stad in Roemenië en heet Satu Mare. Mijn voorouders Jäniche zijn afkomstig uit de omgeving van Freiberg, een stad in de Duitse deelstaat Saksen.

De genealogische programma's die ik gebruik zijn Aldfaer (Nederlandstalig) voor Jäniche en Heredis (Engelstalig) voor Steinberger. Veel gegevens die ik verzameld heb staan in mailtjes en ik ben bezig om ze in Aldfaer of Heredis in te voeren. Ook voer ik

Mijn naam is **Irene Stok** en ik ben kerkelijk werker en werk als diaconaal consulent voor de Protestantse Diaconie van Utrecht.

Toen ik ongeveer 8 jaar oud was, liet mijn vader mij een zakhorloge zien met de naam B. (astiaan) Stok erin. Zo heet mijn vader ook. Maar dit horloge was niet van

nergens genoteerd. Dat geeft natuurlijk veel kwartierverlies. Door DNA-matches hoop ik toch wat meer over hun te weten te komen. Dit is iets van de lange adem en veel geduld, maar ik weet nu bijvoorbeeld al in welke hoek ik een van mijn overgrootvaders moet zoeken.

de bron van de gegevens in en opmerkingen zoals een bijzondere uitspraak die een voorouder gedaan heeft of iets anders dat hem of haar kenmerkt. Dat laatste vind ik in Heredis nog ingewikkeld, daar zou ik best wat advies over kunnen gebruiken van een meer ervaren gebruiker van het programma.

Verder wil ik graag naar plekken in het buitenland waar mijn voorouders geleefd hebben, dat is iets waar ik de gelegenheid voor moet zien te vinden met het oog op mijn overige bezigheden.

Wat mijn doel betreft, voorlopig probeer ik nog meer levende familieleden te vinden, om hun gegevens en verhalen te weten te komen. Verder verzamel ik alle informatie over mijn voorouders waar ik gemakkelijk aan kan komen en voer het allemaal in om er een mooi overzicht van te kunnen produceren.

Mijn grootste vondst tot nu toe is een familielid dat in de Verenigde Staten woont. Tot voor kort wisten we niet van elkaars bestaan en inmiddels hebben we veel interessante informatie gewisseld over onze voorouders Steinberger.

hem, het was van zijn betovergrootvader en bijna 100 jaar oud. Ik vond dat heel bijzonder. Mijn oudvader had dat horloge gekregen in 1873 van het bestuur van de *Polder Dirk Smeetsland en Meester Arend van der Woudensland*. Dat was zijn werkgever in IJsselmonde en hij was in 1873 25 jaar getrouwd. Hij had het horloge doorgegeven

aan zijn kleinzoon die ook Bastiaan Stok heette en die heeft het aan mijn vader gegeven. En mijn overgrootvader had foto's van zijn grootouders, ouders en hemzelf bij het horloge gevoegd en mijn vader de opdracht gegeven foto's van zijn ouders en hemzelf toe te voegen.

Het zien van die foto's heeft mij ertoe gebracht mijn stamboom te willen uitzoeken: hoe heette de vader van de watermolenaar Bastiaan en zijn vader en. . . . Toen ik een jaar of 14 was, was mijn vader mijn 'gezeur' zat en zijn we naar archieven gegaan en hebben we via de post aktes opgevraagd om mijn kwartierstaat te gaan maken. Toen ontdekten we dat mijn moeder van kermisartiesten afstamt. Deze familie Britting reisde met een marionettentheater langs jaarmarkten en kermissen. Een hele klus om dat uit te zoeken! Maar ik ben een eind gekomen en in 2011 toen mijn ouders 50 jaar getrouwd waren, kon ik hen een boek geven dat ik had geschreven over de familie Britting en hun leven op de kermis. En ondertussen zochten we ook naar 'Stokjes'.

Nog steeds zoek ik verder op de naam Stok, vooral in Rotterdam en Papendrecht. En mondjesmaat vind ik nog aanvullingen over de familie Britting, in heel Nederland en ook daarbuiten.

Ik werk vooral in Word en heb het Gensdatapro-programma.

De vraag waar ik mij al een tijd mee bezig houd, gaat over een Jan Stok (er zijn er veel die zo heetten!) die in 1715 in Charlois trouwt en van Papendrecht is. Veel mensen denken dat hij een zoon is van Teunis Stok en Maaijke Plomp. Uit het testament van Maaijke Plomp weet ik dat dat onjuist is. Ik houd nu nog een Jan Stok over die degene kan zijn die naar Charlois is gegaan. Echter waar kan ik aantonen dat hij het is? Ik heb nu ontdekt dat er akten van indemniteit bestaan en die werden afgegeven als iemand uit een plaats vertrok, een soort bewijs van goed gedrag en vooral op financieel gebied.

Dus het plan is er om naar Dordrecht te gaan om de Papendrechtse akten van indemniteit te gaan lezen.

Mijn doel is de Papendrechtse Stok-stamboom te verbinden met de Charloise Stok-stamboom. En ik wil graag verder met mijn kwartierstaat en en en Er is nog zo veel te vinden. En een boek/verhaal schrijven over mijn vier betoevergrootouders van mijn opa's kant wil ik ook.

Het mooiste wat ik heb gevonden is de arbeidsovereenkomst van Bastiaan Stok, de watermolenaar. En de notulen van de vergadering waarin werd besloten hem een horloge te schenken. Ik heb daarover het volgende geschreven.

Op 19 september 1860 wordt er een arbeidscontract opgemaakt met als werkgever Dijkgraaf en Heemraden der Polder Dirk Smeetsland en Meester Arend vander woudensland en Bastiaan Stok, als molenaar op de bovenmolen voor een salaris van honderd gulden per jaar.

In het contract staan 14 artikelen. Daaruit blijkt dat Bastiaan Stok de molen ook gaat bewonen. Het woonvertrek moet hij 'ordentelijk' schoonhouden, de schoorsteen vegen, kapotte ramen repareren en hij moet voorzichtig zijn met vuur om brand en 'onheil' te voorkomen. Bastiaan Stok verplicht zich om te malen als er water in de polder staat, zowel bij nacht als bij dag. Als de molen stilstaat, moet hij de molen om de 14 dagen draaien. En hij mag zich niet van zijn molen verwijderen of met malen ophouden voordat hij de bovenassen goed nagekeken heeft op vuur of kaarsen.

Bastiaan Stok en Klaasje van der Griendt

Als Bastiaan Stok en Klaasje van der Griendt 25 jaar getrouwd zijn, krijgt Bastiaan van het genoemde polderbestuur een zilveren zakhorloge met inscriptie.

In de notulen van het polderbestuur van de vergadering van het Bestuur der polder Dirk Smeetsland en Meester Arent Van der Woudensland op maandag 5 mei 1873 wordt tot het geven van dit horloge besloten. Er zijn twee buitengewone posten op de be-

groting, te weten 'f 24:=-, als aandenken aan den watermolenaar B. Stok bij gelegenheid van zijn 25 jarig huwelijksfeest, bestaande in een Zilveren hoorlogie met inscriptie.'

In de vergadering van 28 mei 1873 staat te lezen dat de voorzitter de zaken (de vergadering) opent met eene mededeling, dat het voor den watermolenaar B. Stok bestemde aandenken, op 12 dezer, met toespraak aan hem is uitgereikt en dat de jubilaris overbrenging van zijn dank aan de Leden der vergadering had verzocht, waarvan hij (de voorzitter) zich bij dezen kwijt.

O, wat zou ik graag een film bekijken waarop mijn oudvader toegesproken wordt en het horloge ontvangt. Helaas die is er niet; ik zal hem in mijn eigen fantasie kunnen maken.

Mijn vader is lid geweest van de NGV en ik van het CBG. We wisselden de informatie uit. Mijn ouders zijn onlangs verhuisd naar een seniorencomplex en vanwege ouderdom en gezondheid lukt het mijn vader niet meer om met de stamboom bezig te zijn. Ik heb zijn lidmaatschap overgenomen. Wat erg bijzonder is, is dat mijn ouders nu op de Molenweg wonen! De straat heet zo omdat er een korenmolen heeft gestaan. Maar voor een achter-achterkleinzoon van een watermolenaar is dit wel uniek.

Ledenbestand

Nieuwe leden:

Mw. C.A. Groeliker, Amersfoort
Mw. A.L. van der Linden-Boonstra, Nijkerk
Dhr. R. de Boer, Ermelo

Overleden:

Dhr. C.C.C. Dibbits te Amersfoort
Dhr. Ing. C.F. Falch te Harderwijk
Dhr. C.A. Schuckink Kool te Zeist

Opzegging:

Dhr. F. Witzel te Nijkerk
Dhr. W. Hop te Zaandam
Dhr. J.W. Hoogendoorn te Ede
Mw. A.J. van der Plas te Veenendaal
Mw. L. van der Hagen te Ede
Dhr. H.C.J. Looijestijn te Zoetermeer
Mw. C.J. Kallenbach te Amersfoort
Mw. E.L. Toorman te Ede

Inhoudsopgave

Van de redactie	1
Colofon	1
Lezingen & Activiteiten	2
Van uw voorzitter	5
De Amersfoortse familie Welling, textielarbeiders en handwerkslieden	6
Eemlandse voorouders (met belangen) in Berbice, Demerara en Essequibo	8
Koninklijke akten, de burgerlijke stand en het naamrecht vanaf ca. 1800	10
Waar kwam Gerrit Keen vandaan?	13
Een oude briefkaart	15
Voorouders	16
Bakkers Van Gent	17
Stel je voor	21
Ledenbestand	24

